

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob sorkih, četrtekah
in sobotah. Zjstranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri. večer. — Obujno izdanje stane:
za leto 1895 . . . 1.00, izven Avstrije 1.10
za tri mesece . . . 2.00
za pol leta . . . 3.00
za leto . . . 4.00
za tri leta . . . 10.00
Na naročbo brez priloge naročnine se
ne jemlje ozir.
Posredne številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20. nvi.,
izven Trsta po 25. nvi. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 4. nvi., izven Trsta 5. nvi.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglasi se račune po tarifi v postu; za
naslove s debetnimi črkami se plačajo
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtice in javnastvala, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo sredstvom:
ulica Caserma št. 12. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovana se ne
sprejme, imajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase spre-
jema odgovarjajoč ulica Melina ple-
celo št. 3, II. nadst. Odprta reklamacije
so proste poštnine.

„F. edinosti je moč“.

Slovanska armada na jugu Av- strije in nje program.

„Pol sveta otrokom sliši Slove“.
(Konec).

Toda kje je nam južno-avstrijskim Slo-
vanom začeti izvajati program centralizacije,
da bode vseh najhitreje zagotovljen? To
vprašanje treba študij, s katerimi se ne
moremo tukaj podrobneje pečati. Z istimi se
mora baviti vsakdo, ki čuti dolžnost delati
na velikem narodnem delu. Mi le povdarjamo,
da je vseh zasiguran v prvi vrsti ondi, kjer
so temu ugodna tla in — srca.

Dosedaj je zrl vsakega južno-avstrij-
skega Slovana oko le na središče Slovenije,
v Ljubljano. Vajeni smo bili se nadejati, da
nam vse dobro pride iz Ljubljane in na kre-
post Ljubljane zidali smo vse svoje upo za
bodočnost.

Dogodki poslednjih let na Kranjskem in
osobito v Ljubljani so bili taki, da jim ne
smemo preveč zaupati v narodnem a tudi ne
v socialnem pogledu. Narodni separatizem,
oziroma „kranjski lokalni patrijotizem“ je
ondu v takem svitu, a izključuje a priori
vsako sodelovanje izvenkranjskih Slovanov
na skupnem narodnem delu. Vrh tu temu so
odnotni Slovani tako vznemirljivo dovzetni
za upliv germanski, da na njihovo sa-
mostojnost ni toliko računati, kakor bi bilo
absolutno potrebno. Dokaz tej dovzet-
nosti je baš kranjski velemožni liberalno-
klerikalni domači preprič, ki je nastal samo
vслед nedostatkosti narodne zavesti in neod-
pustljive površnosti v narodnih rečeh, da ne
rabimo hujših, a primernih izrazov.

Tudi pri nas v Trstu in v Primorji sploh
škoduje v precejšnji meri vpliv italijanski,
vsaj so Slovonom nasprotna stremjenja Ita-
lijancov ista, kakor Nemcev: uničiti in iz-
trebiti avstrijske Slovane na korist
Nemcev, Italijanov in Madjarov. Vendar, in morda baš zaradi krutejih
prizadevanj tukajšnjih sovragov, je slovan-
ska zavest v Primorji toliko krepkejša
in čistejša nego na Kranjskem. Mi primorski
Slovani čutimo v zvezi s Hrvati krep-
kejšo sorodstvo, ono sorodstvo, ki vstvarja
Slovanstva moč in ta čut solidarnosti je to-
lažba za našo bodočnost.

V prvi vrsti je torej skrbeti, da prej ko
prej združimo vso našo primorsko
armado pod jedno zastavo in sicer prej,
ko se posreči italijanskemu elementu, zavesti
jeden del našega naroda v svoj tabor. Ako
preštejemo naše vrste, moramo s radostjo iz-
poznati, da nas je „alno veliko, da smo
močni in, ako smo vsi skupaj tesno in
nerazdružno zbrani, da se nam ni
bati nijednega napada od zunaj! Ali kakor

vojaki jedne zastave in barve dobro vedo, v
katere bojne vrste jim je stopiti, tako
mora slednji Slovan našega Primorja
znati, kam spada in poklican ali ne-
poklican pridružiti se svojim četam.

Sredstvo temu je gotovo prava na-
rodna zavest, ona zavest, ki Slovanu na
prvi hip pove, da je Slovan in da spada
med Slovane, ne med tujce, Slova-
nom nasprotno. In to zavest mora v prvi
vrsti širiti z vsemi dobrimi sredstvi sloven-
sko časopisje. Časnikarska dolžnost pri nas
je še sveta dolžnost in ni plod za-
sebne spekulacije, kakor je to po
drugod in katerih slabosti morda tudi
nekateri slovenski listi na Kranj-
skem niso prosti. Kar vodja naroda
ne more povedati vsakemu Slo-
vanu posebej, to pove vsem skupno
po listu! Zatorej je treba z vso energijo
širiti dobre liste, ki pravim potempo Pri-
morji širijo slovensko zavest. Nijeden zave-
den človek, nijedna slovenska hiša ne bi
smela biti brez slovenskega lista, prinaša-
jočega v blagor naroda isto korist, kot
v blagor duše — molitev. V kaki nevar-
nosti se nahaja naša slovenska armada na
jugu, to niti posamičnemu med nami znano
ni, niti mu javno povedati ne smemo, pač pa
je opravičena naša bojazen, da brez vztraj-
nega prizadevanja ne združimo tako
hitro vse narodne vojske naše, kakor hitro jo
skuša razdružiti sovrag. Z jastrebovim oče-
som paziti moramo, kje in kedaj skuša
prodreti tujec v naše vrste in vedno go-
steje stiskati se moramo skupaj
v trdni neprodorni zid!

Organizovati se moramo!

Danes se organizuje vsak narod na
svetu, zato i Slovani zasostati ne smemo!
Brezobzirni narodnostni boji, ki jih je
vnela kruta židovska spekulacija se svojim
svobodnim časopisjem, ne prizanašajo niko-
mur. Kdor je len, mimo tega se okorišča
drugi in ga teptajo k tlom. Ali se ho-
čemo Slovani šteti med iste lenuhe, ki brez-
bržno gledajo, kako mu drugi pridnejši
trgajo last za lastjo in jo priklaplajo k sebi?
Tega ne moremo, zato se moramo udeležiti
boja z vso strastjo, katero veleva ra-
zum, ljubezen do naroda in dostoj-
anstvo in jo dovoljuje zakon!

Mi primorski Slovani se ne moremo za-
našati — le na vodstvo iz Kranjske, — lo-
timo se dela tudi sami!

Vse nas potira v prepričanju, da poslej
postani Trst ne le samo straža slovan-
ska ob morji, marveč celó jedro južnega av-
strijskega Slovanstva. In v zavesti te vele-
važne naloge — bratje v Primorju,
krepko na delo, naprej!

v kakem komiteju, kjer je sedaj toliko posla,
da ne bode časa za dosti družih tudi vele-
važnih zadev.

In pri tej priliki mi kar nehoté priha-
jajo na misel shod zaupnih mož in njegove
resolucije. Pomislite si, koliko škode je na-
pravil potres na tem, niti še zidanim po-
slopji, h kateremu smo polagali še le težek
temeljni kamen z naporom vseh naših moči.
Le izvenrednemu uplivu geniusa „domače
sloge“ bilo je zahvaliti, da ni nastal že pri
polaganju temeljnega kamna babilonski kon-
fuzijon in zdaj, dobro da je udušen, pride ta
nesrečni potres in utegne še ta kamen pra-
kopieniti, kakor je dosti družih po Ljubljani,
vsaj premaknil ga je na precejšno di-
stanco . . .

Zaman se ozira človek po krepki svo-
bodni desnici, ki bi kamen spravila na svoje
mesto in morda celó nanj jela graditi lepo
poslopje, katero smo videli v duhu vsi na
zaupnem shodu zbrani zidarji. Izvrševalni
odbor, ki je prevzel nalogo za pospeševa-
nje stavbe, je sedaj tolikanj preobložen z
izvrševanjem družih stavb, da mu bode ne-

DOPI SI.

Izpod Nanosa dne 12. maja. (Izv.
dop.) Kedor sodi naš kraj po poročilih in
dopisih v javnih listih, mora misliti, da smo
ali popolnoma zamrli ali pa da nas je končal
velikonočni potres. Toda nič takega. V ma-
lih vaseh na deželi je življenje mirno, zložno
in največkrat — jednolično. S tem seveda
nisem hotel reči, da ni pri nas veselih iz-
jem, čeprav je zima pusta in mrtva. Za pust
plešejo radi tudi drugod ne samo pri nas, v
postu in za Velikonoč je čas molitve in po-
božnega premišljanja. Pa to vendar še ni, da
bi deval v časnike.

Po letu je drugače, ko mrgoli tujcev iz
raznih krajev v naši vasi. Osobito letos se
nadejamo mnogo letoviščnikov pod Nanos,
ker so drugi kraji kakor Ljubljana, Ljublan-
okolica in vse tja do Kamnika poškodovani
po potresu. Kdor hoče preživeti nekoliko
mesecev v prijetnem hladu ter uživati zložno
in mirno čas svojega počitka, oglaš se pri nas,
dokler ne bo prepozno.

Dne 5. t. m. smo imeli slovesno kro-
nanje Marije Device in Božjega Deteta,
škoda, da je dež motil lepo slovesnost. Iz
zelenega šotora pred župniščem so nesle belo
oblečene deklice obe kroni v velečastnem
sprevodu v cerkev med pevanjem lavretan-
skih litanij. Domači duhovnik je potem bla-
goslovil novonakit ter med petjem „Regina
coeli, laetare!“ ovenčal je s krono glavo
Božji Materi in Detetu. Domači mešani
zbor je pel med temi obredi kakor tudi med
sveto mašo izbornu, le škoda — večinoma
latinski, česar ni bilo prejšnje čase. Ljudem,
ki niso v domači cerkvi blizu pol stoletja
slišali latinske maše, zdi se to čudno, in
vsak rodoljub mora želeti, da bi tudi o ve-
likih praznikih smeli Boga častiti v svojem
jeziku.

Sploh pa moramo reči, da je cerkveno
petje še-le pod sedanjim vodstvom prišlo v
red in pravi tir.

Kje so pa nekdanji razdrski pevci, ki so
tako lepo peli tudi rodoljubne in narodne
pesmi. Kvartet in moški zbor, ki je popeval
svoje dni, kje je? — Še neka stvar me
tišči v peresu, in nikakor ne morem končati,
da je ne dregnem. V 18. št. „Slovanskega
Sveta“ str. 160. omenja g. Roščin proti
koncu sicer izbornega članka „Amicus Pla-
to“, med drugim tudi to-le: Nas ne pokop-
lje ni tajni agitacijski „zaklad“
in ona literatura, ki je v „Rim. Katoliku“
izrogila se i. t. d., da so njeni čitatelji ka-
kor neumni begali ali, ki si je dala
duška na vratih faroža v Razdrtem, po neki

možno misliti na kaj idealnejega. Danes
mora isti misliti na trpka, pred očmi stoječa
dejstva, od katerih je odvisno bivanje in živ-
ljenje rojakov Ljubljanskih in okoličanskih;
jutri mora stražiti svojo belo Ljubljano pred
črnimi krokarji, ki se že prav čudno ogla-
šajo v daljavi hoteti posetiti mrtvaško po-
zorišče in pustiti tukaj usodepolni sled svo-
jega poseta. Ti krokarji so azijskega
plemena z jako krivimi nosovi in
lastnostjo starogrških harpij. Kamor oni se-
dejo, ne raste trava za kristjano več in ako
bi bil še tako hud antisemit. Le z naporom
vseh močij in s krepkim „všššš!“ dalo se
bode odgnati te črne težke ptice, in predno
nabere odbor toliko sape za tak „všššš!“
v svojih pljučih, da se ga zverjaj prestraši
in odfrčoe, mine nekaj časa. Kaj pak še
potem druge reči, ki bodo, kot posledice po-
tresa kakor gobe rastle iz tal in odločno
tirjale odboreve pozornosti!! —

Nehote se človeka pri tem loti spomin
na ukrep zaupnega shoda, s katerim se je
izvrševalni njega odbor omejil samo na sre-
dišče Slovenije, na — nesrečno Ljubljano.

veliki „sitnosti“ neke tam . . . To je nekoliko
prehud poper.

Poznamo g. Roščina kot izbornega po-
znavevalca ruskih razmer in vestnega poro-
čevalca iz — Rusije, poznamo ga kot vrlega
Slovana in rodoljuba — pa v gori omenjeni
trditvi je moral biti vendar napačno po-
učen. — Ni moj namen zagovarjati na tem
mestu te ali drugačne politike, tudi ne name-
ravam soditi onih, ki bero ali ne bero „Rim.
kat.“, toliko pa moram reči, da se na vra-
tih faroža v Razdrtem ni dala duška
nikakoršne politike ali literature. Moralo
je biti drugod.

Gosp. Roščin ne bo bral naših vrstic.
Zato hočemo samo čitateljem „Edinosti“ in
„Slovanskega Sveta“ pojasniti, da je omenjena
trditev nemogoča.

Razni ljudje imajo, kakor povsod tudi v
politiki, različne nazore, a je treba ločiti
stvar od osebe. Že sv. Avgustin učil: in po-
liticis libertas. Tega gesla se držimo tudi
pri nas. Kaj ima č. duhovščina med seboj,
tega ne vemo, a kar pride med svet, to iz-
vemo sigurno prej kot — no recimo — v
sosednji vasi. Ko bi bilo torej res kaj na
farožkih vratih si dala duška, vedeli bi go-
tovo najprej na Razdrtem. V nas zelo spo-
štujemo duhovnike, ali „in politicis libertas“.
Da naša vasica, dasi skromna in mala, ni
nikoli grešila proti temu izreku, svedoči nje
prošlost. Ako bi kdo tudi sodil narodno mi-
šljenje pri nas glede napolitično barvo in na
stopinjo splošne izobraženosti, izvoli naj
pomniti to-le: Razdrto šteje 65 hišnih šte-
vil in sleherni dan prihajajo k nam štirje
iztisi „Slov. Naroda“ in trije iztisi „Edinosti“,
da ne štejemo strokovnih, konservativnih,
leposlovnih listov, „Rodoljuba“ in druge
družbave; družba sv. Mohorja ima tukaj
toliko članov, da lahko sešteješ na prste
jedne roke vse one trge in vasi na Kranjskem,
ki jih imajo razmeroma več.

Torej g. Roščin, le počasi! ako nas je
malo, pa smo ljudi.

Vsak berač hvali svojo malho, mislil si
bo potrpečljiv bralec. Toda vsakdo je dolžan
tudi braniti se, če se mu je dogodila
krivica.

Politiške vesti.

Državni zbor. Poslanska zbornica je
na lajevala včeraj razpravo o osebnem do-
hodninskem davku. Finančni minister je pred-
ložil zakonski načrt, za levaajoč oproščenje od
davkov za hiše v Ljubljani in nje okolici,
poškodovane po potresu. Poslanci Men-ger
in tovariši so interpelovali radi sklicanje

Vpraša se, ali je bilo — vzlasti z ozirom na
sedaj obstoječe razmere — dobro in povse
koristno za univerzalno slovensko
stvar, držati od sodelovanja na izvršbi sho-
dovih resolucij izborne moči na „mejah“ Slo-
venije? Čemu tako izključenje, taka izločba
zelo potrebnih faktorjev, ki ne žive v sre-
dini Slovenije?

Pri tem so mi gotovo na misli preizborni
mučeniki naroda, ki žive v Primorju. Kako
vrlo vedo oni zastopati vesoljno slovensko
idejo in zatirati nezdruženo rastlino „lokalnega
patrijotizma“, to so pokazali v važnem hipu
v dan 29. nov. 1894 v Ljublj. redutni dvo-
rani. In kot taki so se oni v veliki meri
vzporedili za proizvodjo velike naloge, katero
je prevzel izvrševalni odbor. Ali bi ne ka-
zalo v teh usodepolnih dneh, ko so v Ljub-
ljani delujočemu odboru polne vse roke,
poveriti Primorske vojskovodje z
delom, ki je naj prične izvrševalni odbor in
to radi tega, da ne bi zaostalo v nede-
ločni čas?

Vi v Trstu in Primorji, žilavi in živahni
v svežem boju za pravice južno slovenske

PODLISTEK.

Kamniško pismo.

VI.

Oj potres, ti strah premeti!

Gospod urednik! Odkar se je v Ljub-
ljani treslo, že ni več čuti o mojem pisem-
skem kolegi in skrb me obhaja, kaj se je
zgodilo z njim. In tako si delam razne mi-
sli, kaj se je utegnulo mu pripetiti; ali ga
je podsl kak strop, kaka „podrta peč“, ali
se je morda celó pogreznil v kako špranje,
da ga ni videti več. Čudo bi to poslednje
pač ne bilo, ako je istina, da se pod Udma-
tom „odpira“ svet; recimo, da bi gospod
S—n se rad sprehajal po tej okolici, pri
takej priliki je zemlja morda nakrat zazijala
in — Slovenija ima enega humoristične-satir-
skega Jonatana manj v svojem repertoju.
Toda, da bi g. S—n, hodil po „žveplo“ v
sredino zemlje, ker ga nahaja na nje površju
dovoj, — ne morem verjeti in si kot tretji
argument predstavljam mogoče dejstvo, da
če ni daleč strani deložiran, se morda nahaja

enkete, ki naj bi se posvetovala o sestavi službene pragmatike in o uravnavi plač in mirovin uradnikov pri železnicih.

Sprememba pri ministerstvu za vnanje stvari. Časopisje vse Evrope se bavi z dogodki v Avstriji. Povprečna sodba o odstopivšem ministru za vnanje stvari, grofu Kalnokyju, je ta, da isti ni bil zenijski diplomat, ki bi se mogel vsoporediti Bismarku, da pa je bil jako spreten, vešč in lojalen mož. S temi svojstvi je mnogo pripomogel za vzdržanje evropskega mira. Grof Kalnoky je odstopil, ne da je moral, ampak, ker je absolutno hotel, ker ni hotel sklepati kompromisa z baronom Banffy-jem. Stališče je postalo Banffy-ju nezdružno po onih znanih dogodkih, ako si ne pridobi kakoršnega si bodi in bodisi le navideznega zadoščenja. V ta namen je prihitel Banffy na Dunaj in svaril bi se bila poravnala gotovo, da je hotel grof Kalnoky privoliti v kako izjavo, ki bi bila vsaj podobna zadoščenju za barona Banffy-ja. Ali Kalnoky ni hotel niti čuti o tem, ker se je do dobrega naveličal večnega utikanja v vodstvo naše vnanje politike; to je isto, kar smo rekli tudi mi v današnjem zjutranjem izdanju: ker je madjarski upliv na vnanjo politiko postal uprav neznošen. Grof Kalnoky je sicer sam Madjar, ali za tisti grozni madjarski šovinizem nima prave zmisli. Stvar bi se bila najbrže tudi drugače iztekla, da ni zasedanje delegacij pred durmi.

Odločilni krogi so se hoteli namreč izogniti krizi na Ogorskem, ki bi bila neizogibna, da je ostal Kalnoky na svojem mestu. To je odločilo „zmago“ Banffy-ja.

Novi minister grof Agenor Goluchowski je še mlad mož, star je še le 46 let. Pravi, da je jako spreten in nadarjen diplomat.

„Dziemiński“ pravi, da istega ni smeti prištevati mednarodni aristokraciji, ker je že dokazal, da se čuti Poljaka. Grof Goluchowski da je vedno skrbel za to, da ostane v zvezi s poljskimi krogi in na slavnosti, prirejane na čast cesarju povodom razstave v Lvovu, je prihajal vedno v narodni noši.

Isti je strogo konservativnega in katoliškega mišljenja — torej gotovo ne po ukusu Banffy-ja in družbe.

Preobrat na Dunaju. V občinskem svetu dunajskem vršila se je včeraj volitev v mestni svet. Voliti je bilo 8 svetnikov. Zmagali so antisemitje, ker so žujimi glasovali tudi „divjaki“. Ako ostanejo „divjaki“ zvesti tej taktiki, bo dr. Lueger skoro gotovo izvoljen županom dunajskim. Značilna za mišljenje dra. Luegerja je neka izjava, ki jo je isti storil te dni v nekem zborovanju na Dunaju. „V Avstriji — rekel je — nimamo Košuta, nimamo Wekerla, nimamo Banffy-ja, in nikdar ne bi trpeli mi takih mož. Volitve v občinski svet Dunajski je imenoval žareče znamenje, oznanjujoče, da se slovanskim in nemškim bratom bliža dan osvobođenja in je s tem minola dolga noč liberalnega gošpodstva.

Dogodki v Srbiji. Komaj je „dragi“ Milan obrnil hrbet svoji domovini, že kažejo znamenja na radikalen preobrat. Nadejati se je torej, da se skoro poruši umetna zgradba

armade, Vi niste trpeli po potresu, toraj nimate vezanih rok, na noge! Nastopite poverjenjstvo!

Toda to so samo moje „brumne“ želje in misli, ako se dajo tudi faktično izvesti, o tem mislijo naj — drugi: vsi ljudje vse vedo.

No, da bodem svoja pisemska kolega tudi jaz tako dobro nadomeščal, tudi tega ne bi verjel — toraj: „alles geht, wenn man will“ in med tem se je tudi že nekaj novega zopet nabralo za lokalno kroniko Kamniško. Dobili smo namreč v Kamnik „usmiljene sestre“. Kako sočutno se spominja krajev nesreče mati Charitas, je zares gniljivo. Tudi te sestre podobne so nekako črnim pticam z belimi „čopi“ na glavi in človek se, četudi nered, spominja smrti pri njih pogledu — potres in smrt in mrtvaške ptice: sliši vse v en predal; — vendar so vedno še boljše, kakor one „črne ptice“ azijskega plemena, ki se pripravljajo na vzlet z „zlatega“ Dunaja proti beli Ljubljani.

Vam udani

Vinko Dobrin.

Milanova in da se izmučeni narod srbski porvne k zdravjšim odnosom. Na to je že jel delati angel-varuh naroda srbskega in njegove dinastije — kraljica Natalija. Komaj povrnivša se v domovino jela je poravnati krivice, ki jih je zagrešil nje brezvestni soprog. Gotovo le vsled njenega upliva vsprejel je včeraj kralj Aleksander od dvora proganega vodjo radikalne stranke Nikolo Pašića. Avdiencija je trajala več ur in jej pripisujejo velikansko važnost. Vsakako se pripravljajo v Srbiji znameniti dogodki. Dobri genijus daj, da skoro izbrisejo zadnji sled pogubnega upliva Milanovega, a to bo mogoče le tedaj, ako kralj izroči vodstvo oni stranki, ki uživa zaupanje ogromne večine naroda — to je: radikalni stranki! Avdiencija Nikola Pašića pri kralju bila bi znamenje, da je na dvoru jelo prodirati to spoznanje.

Različne vesti.

Dež. predsednik kranjski odlikovan. Nj. Vel. cesar je podelil dež. predsedniku kranjskemu, baronu Heinu, red železne krone II. vrste. Kakor piše „Slov. Narod“, je g. baron zaslužil to odlikovanje v polni meri, kajti neumorno in energično deluje, odkar je bil nesrečni potres. Isti list pravi, da je dež. predsednik vodil pomožno akcijo preudarno in povsem nepristransko ter dokazal s tem, da mu je osoda Ljubljane in kranjske dežele zares pri srcu.

Velna razsodba. C. kr. okrožno sodišče v Gorici je bilo naložilo uradniku Andreju Gabrščeku plačilo 87 gld. za italijanski prevod slovenskih obtožnic, katere je bil isti uložil proti A. m. Obizziju in Likarju. Proti temu naložilu je uložil g. Gabršček utok na višje deželno sodišče v Trstu, dokazivši, da prevod ni bil ni potreben, ni zakonit. Zakonit ni bil, ker isti bili obtožnici spisani v slovenskem jeziku, ki je jezik velike večine prebivalstva in ker vendar ne gre, da bi sodišča na naše stroške prevajale slovenske vloge na laški jezik; prevod pa je bil tudi nepotreben, ker so bili tožnik in obtoženci Slovenci. Kdor je torej prevode naročil, ta naj jih plača!

Višje deželno sodišče je ugodilo utoku uradnika Gabrščeka. Utemeljuje svoj odlok z dne 11. aprila t. l. št. 1480 pravi višje deželno sodišče med drugim, da po § 100 k. p. r. je dolžnost preiskovalnemu sodniku, dati prevesti po zapriseženem zvedencu spise, sestavljene v jeziku, ki ni v rabi pri sodišču. Oziraje se pa na to, da ste obe zatožnici sestavljeni v slovenskem jeziku, tedaj v jeziku, pripoznanem v Gorici kot deželni jezik, je bilo pritožniku na slobodno voljo sestaviti obtožnici v tem jeziku, ne da bi moral pridejati italijanski prevod. Zbok tega tudi ni dolžan trpeti stroškov za prevod.

Ta razsodba višjega deželnega sodišča tržaškega je za nas velike načelne važnosti, kajti po istej se slovanski jezik slovenskim načinom pripoznan deželnim jezikom — jezikom torej, ki sme pri sodiščih zahtevati popolnain z italijanskim jezikom jednaka prava!

Narodna nestrpnost. Na drugem mestu priobčujemo dopis iz Lonjerja, iz kojega je razvidno, da so mestna gospoda zopet pahnili na ulico jednega delavca samo zato, ker noče biti izdajalec svojega rodu. In v označenje sedanje dobe moramo naglasiti, da se taki pojavi — kakó naj rečemo hitro?! — nenaklonjenosti do Slovanov posebno množé v poslednjem času tudi pri takih zavodih, ki drage volje vsprejemajo subvencije iz žepov davkoplačevalcev — — — toda o tem morda drugi pot in na drugem mestu. Za danes smo hoteli le konstatovati, da se množé taki dogodki, znaki trdih src, odrekanj kruha siromaku in njegovim otročičem zgolj zato, ker noče ali ne more zatreči v svojem srcu ljubezni do svoje zemlje, do lastnega rodu, do svoje krvi.

Nehoté nam prihajajo tu na misel oni nazovi-konservativci, ki usiljujejo vedno svojo limonado le onim, ki trpe krivico, ki so pa nasproti krivičnikom zapeti gori do brade v plašč diplomatikega — molčanja!

To je morda jako modro in previdno v sedanjih časih, ali konservativno gotovo ni, še manj pa — pravično!

Kje je narodna nestrpnost? Na to

„Il Popolo“, ki imate vedno polna usta lepih naukov za — Slovence! Čudno, da ta gošpoda nikakor ne morejo pogoditi prave adrese za svojo konservativno propagando. Zasudite vendar enkrat malo svoje vedno nabasane konservativne topove in naperite jih proti resničnemu sovražniku konservativizma, ako nočete, da si bode mislil svet, da igrate se svojim konservativnim programom — neslano komedijo! In pustite enkrat pri miru nas Slovence, ki nočemo ničesar hudega ni vam, ni nikomur drugemu! Ako pa nas mrzite le zato, ker se borimo za to, kar nam gre, potem ste krivičniki vi in ne mi! Od naših opravičenih zahtev pa nas ne odvrnete nikdar, in na to stran zastoj prilivate svoje črnilo v toli strupene pojave skrajnega nasprotstva do Slovanov, s kakršnimi ste se proslavili ravno te dni in s kakršnimi naganjate vodo na mlin — židoliberalcev pri „Piccolu“. Takov „konservativizem“, kakoršnega negujete vi, mogó rediti med italijanskim ljudstvom le indiferentizem v verskem in fanatizem v narodnem pogledu! In kraj tolike neiskrenosti se še čudite, da vedno sedite na tleh med dvema stoloma, ker vam ne zapajo ni na desni ni na levi. S takim političkim dvospolstvom ne zvalite nijednega zajca iz grma. Sicer pa, kakor vam drago: Chacun est artisan de sa propre fortune, ali po naše: kakor si postelješ, tako bodeš ležal!

Avstrijska eskadra v Kielu. Minolo noč je odplula iz Pulja proti Kielu ces. in kr. vojna eskadra, ki bo prisostvovala slovenskemu odprtju baltičkega prekopa (nordostsee-kanal). Ta eskadra sestoji iz vojnih ladij „Maria Theresia“, „Franz Joseph“, „Elisabeth“ in „Trabant“. Poveljnik eskadri je nadvojvoda Karol Štefan.

Kmetovalcem na znanje. „Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolice“ naznanja svojim udom, da ima vitrijo la na razpolaganje. Posestniki gorenje okolice ga morejo dobiti pri g. Ivanu Gorjupu na Opčinah, poverjeniki za Škedenj, Lonjer, Rocol, sv. Ivan, Rojan in Barkovlje, pa naj pridejo gotovo v četrtek dne 23. t. m. med 9 in 12 uro predp. v zalogo g. Modica, via Torrente Tisti, ki se niso oglasili do sedaj za vitrijo la, naj store to do srede pri lastnih poverjenikih, in sicer: v Škedenju pri g. Sanein-Drejaču, v Lonjerju pri g. Pečarju Martinu, v Rocolu pri g. I. M. Klunu, v Rojanu pri g. I. M. Boletu, v Barkovljah pri g. Drag. Pertotu Jernejevemu, pri sv. Ivanu pri g. Ant. Grmeku. Žvepla pa ne naročimo letos, ker se jih je premalo oglašilo za istega.

Nadalje naznanjamo, da z dnem 19. t. m. prevzame uradništvo g. Ulčakar, ki bo deloval vsaki dan od 9.—12. in od 3.—5. ure popoldne v prostorih „Del. podp. društva“, izvzemši nedelje in praznike.

ODBOR.

Letošnji občni zbor „Delavskega podpor-nega društva“ se je vršil na malo nedeljo dne 12. t. m. v telovadnici „Tržaškega Sokola“.

Zborovanje je otvoril predsednik Mandić, predstavivši vladnega komisarja g. A. Lasciaca.

Omenivši dolgo bolezen in smrt društvenega uradnika, gosp. Josipa Pertota, pohvalil je posebno denarničarja Gjivića in knjigovodjo Bogdanovića na njih veliki požrtvovalnosti in posebnim trudoljubivost. Dalje je opisoval težnje delavskega stanu in njega gibanje. Opominjal je delavce, naj skušajo dosegati svoje cilje le zakonitim putem in naj se ne dadó slepiti po brezvestnih agitatorjih. V slučaju sile naj se zaupno obrnejo do društvenega vodstva ali pa do naših državnih poslancev. Omenivši zlošno in sporazumno delovanje vsega odbora v minolem letu zaključil je svoj govor z željo, da bi se vsi slovenski delavci v Trstu oklenili naših slovenskih podpor-nih društev, kajti tu najdejo gotovo materialne in duševne podpore.

Na to je prečital tajnik g. Kamuščič svoje poročilo, ki je bilo že priobčeno v „Edinosti“.

Po prečitaniu poročila je vprašal ud Benčina, kaj je storil odbor v ta namen, da bodo podjetniki, zlasti pa Lloyd in Strudhof, plačevali društvo dolžno tretjino za svoje delavce, ki so člani tega društva?

Gosp. predsednik je pojasnjeval na to privprašanje, da je on, kakor tudi prejšnja leta,

deloval na to, da bi vsa delavska društva postopala skupno v tej zadevi, a mimo tega sta se on in tajnik Kamuščič v minolem letu potegovala pri namestništvu za rešenje tega vprašanja v prid delavcem, žal, da dosedaj brezuspešno, ker z ozirom na določila zakona vlada sama ni na jasnem, ali je možno siliti delodajalce k plačevanju te tretjine.

Vladni komisar nasvetuje, naj bi se društvo obrnilo do c. kr. namestništva, da bi to poslednje posredovalo pri Lloyd in Strudhofu. Gosp. predsednik, zahvalivši vladnega komisarja na tem nasvetu, obča, da bode uplival na prihodnji odbor v tem zmislu. To pa tem bolj, ker je tudi ud Ivan Rehár tožil, da se težakom v novi luki jednako godi.

Za tem je prečital denarničar Gjivić letni račun za leto 1894. Iz istega je razvidno, da je društvo napredovalo v minolem letu, ker se je poravnal dolg med bolniškim in upravnim zakladom ter da je imel prvi čistega dobička 3515 gld. 68 nvč., a tudi upravni zaklad se je pomnožil za 772 gld. 91 nvč.

Denarničarju je dal občni zbor abso-lutorij.

Občni zbor je valjal dve prošnji: dovolil je ponesrečencu Ivanu Zadniku in udovi Mariji Hušo vsakeinu po 6 gld. podpore na mesec.

Na predlog odbornika Ivana Špi-larja se je dovolil bednikom v Ljubljani dar 100 gld. iz društvenega zaklada.

S tem je bil izčrpljen dnevni red in se je pričela volitev novega odbora, katere izid je bil nastopni:

Predsednik: Mandić Matko. **Odbor:** Bogdanović Anton, Biček Ivan, Hervatin Miha, Mikota Julij, Gjivić Stjepan, Hvastja Ivan, Perhac Jakob, Primožić Fran, Levč Ivan, Ferluga Andrej, Lotrič Gregor, Žejen Anton, Godnik Franjo, Ipavec Ivan, Kraus Franc, Samec Matija, Kamuščič Miha, Rep Anton, Poljšak Miha, Perušek Vinko, Cigoj Franjo in Hlad Josip. **Namestniki:** Bavcon Ivan, Čevna Anton, Pieterski Josip, Bras Ivan, Krašna Alojz in Babuder Fran. **Pregledovalci računov:** Dolčnik Karol, Prosen Miha in Bijač Gregor. **Razsodišče:** Polić Franjo in Žitko Franjo.

Po dovršeni volitvi se je predsednik zahvalil na iskranem zaupanju, obljubil, da bode zlošno z vsem odborom po svoji moči deloval za koristi društva. Delavci si žele boljše prihodnosti in več pravic; to jim želi tudi naš premilostni vladar. Zato pozivlja zbor, naj zakliče trikratni „živio“ presvit-lemu cesarju, kateremu pozivu so se zborovalci odzvali navdušeno. —r—

Odbor „Del. podp. društva“ se je v svoji prvi seji konstituiral nastopno: I. podpredsednik Jakob Perhac, II. podpredsednik Miha Poljšak, I. tajnik Vinko Perušek, II. tajnik Miha Kamuščič, denarničar Štefan Gjivić, knjigovodja Anton Bogdanović, društveni gospodarji: Anton Rep, Ivan Ipavec, Miha Hervatin in Andrej Ferluga; knjižničar Fran Primožić, v razsodišče sta se pozvana Andrej Benčina in Andrej Krečič, zastavnosci: Fran Andrejič, Anton Klun in Josip Hajpel, veselini odsek: Fran Polić in Ivan Biček.

„Slovanska Čitalnica“ v Trstu poziva vse čestite družbenike na glavni zbor, kateri bode v soboto dne 25. maja t. l. ob 8. uri zvečer. Dnevni red: 1. Govor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju minolega leta. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo pregledovalnega odseka društvenih računov. 5. Posamični predlogi in interpelacije. 6. Volitev predsednika in odbora. 7. Volitev treh pregledovalcev računov. — (Izvadek iz poslovnika za glavni zbor: § 12. Društvena uprava se voli s tajnim pismenim glasovanjem. Na jednom listku ima biti napisano ime predsednika, na drugem imena osmih odbornikov in treh namestnikov. V ta namenov bodete 2 uri pred napovedanim zborom pripravljani dve posodici, v kateri se devajo glasovnice. To nadzoruje odbornik in dva naprošena člana. Ako dobita dva kandidata jednako število glasov, odločuje kocka, katero potegne predsednik. Ako se za predsedništvo ali odborništvo ni dobilo absolutne večine glasov, preide se na ožjo volitev med onimi, ki so dobili največ glasov. Glasuje se osobno). **Odbor.**

„Slovanska čitalnica v Trstu“ vabi na izlet, ki ga napravi dne 23. maja t. l. v Lokvo. Zbirališče: postaja državne železnice sv. Andrej. Odhod iz Trsta ob 8. uri 35 minut dopol. po državni železnici do postaje Draga, od koder se pojde peš čez „Kokosji vrh“ v Lokvo, kjer bode skupni obed v Muhovi gostilni. Popoldne peš v Divačo in odid z vlakom v Trst. — Slovanski gostje dobro došli! — Opomba. Da bode možno pravočasno naročiti obed, prosijo se gospoda članovi in sploh vsi gospodje, ki se vdeležijo izleta in osobito obeda v Muhovi gostilni, naj blagovolijo naznaniti to odobro vsaj do 21. t. m. O d b o r.

Darovi, pripisani „Edinosti“ za Ljubljano. V poslednjem izd. izkazanih 1194 kron 02 st. Nadalje so darovali: gg. Fran Abram sen. iz Trsta 40 kron — st. Fran Abram jun. iz Trsta 20 kron — st. Fran Kraš po g. Žitku 1 kron — st.

Skupno 1255 kron 02 st.

Pomoč Ljubljani. Tu moramo popraviti, da ni priredilo županstvo občine Naklo na Gorenjskem veselicu v korist Ljubljani in okolici, ki je vrgla za Ljubljano svoto 160 gld., kakor je rečeno v poslednjem izdanju našega lista, ampak to veselico je priredila občina Naklo pri Divači. — Graščak E. Fidor na Dunaju je poslal kmetijski družbi kranjski 500 gld. v dar, društvo „Österr. Verein für chemische und metallurgische Production in Aussig a. d. Elbe“ pa isti družbi 100 gld. — Mestnemu magistratu Ljubljanskemu so darovali večje svote: Mestni svet v Inomestu 300 gld.; uredn. lista „Čech“ v Pragi nadaljno zbirko 361 gld. 23 nvč.; odbor slov. čitalnice v Gorici čisti dohodek koncerta v znesku 222 gld.; zbirka iglaviških Čehov 129 gld. 21 nvč.; Celjski Slovenci (po „Domovini“) nadaljno zbirko 211 gld. 50 nvč., med temi je daroval okrajni zastop Celjski 100 gld.; Miha Vošnjak 50 gld. Veliki prijerat malteškega viteškega reda je daroval za Ljubljano 2000 gld.

K položaju v Ljubljani. Deželni odbor kranjski je dovolil sporazumno z dež. šolskim svetom vsem javnim mestnim ljudskim učiteljem v Ljubljani izredno draginsko doklado za čas od 15. aprila do konca junija t. l.; za poznejšo dobo odloči dež. zbor, ki se snide po binkošti. Ta doklada se bode plačevala v mesečnih obrokih in sicer dobodo vsi oženjeni učitelji in pa dotični samaki učitelji in učiteljice, ki morajo podpirati svoje roditelje in sorodnike, po 20%, vsi drugi pa po 15%, od aktivnih doklad. — Pozvani faktorji so že imenovali svoje zastopnike za anketo, ki se ima vršiti gledé stavbinske banke v Ljubljani; anketa bode pričela v kratkem svoja posvetovanja. Zastopnikom dež. vlade kranjske je imenovan vladni svetovalec marki Gozani. — Permanentni odsek obč. sveta sklenil je z ozirom na dejstvo, da razni hišni gospodarji popravljajo svoje hiše zelo površno, da naj mestni magistrat pisмено opozori vse stavbinske mojstre, da ne smejo izvrševati takih popravkov brez stavbinskega dovoljenja in da so za vsa taka dela osebno odgovorni. Poslopja, katera je podreti glasom komisijskih zapisnikov, ne sme, o se nikakor popravljati. — Splošni položaj se je zboljšal vsaj v toliko, da se je velika zbežanost polegla; prebivalstvo se je zopet pomirilo in začelo premišljati o bodočnosti.

Ustanove „Economo“. Mestni magistrat razpisuje natečaj za nagrade, podpore in dote iz ustanove Demetrija A. Economa, katere se bodo delile dne 9. avgusta t. l. Prošnje za podpore in nagrade je treba vložiti do 31. t. m. pisane na posebnem uzoru, kakor ga je dobil pri II. oddelku mestnega magistrata, kamor se je tudi obrniti za pojasnila. Nagrade in podpore dobijo: 1. zaslužni rokodelski delavci in duinarji; 2. rokodelski delavci in duinarji, ki niso več sposobni za delo; 3. siromašne vdove z otroci iz omenjenih slojev. — Do dote imajo pravico: 1. dekleta rojene v Trstu in pristojne semkaj; 2) dekleta rojene kje drugod, toda pristojne v Trst; 3. dekleta, rojene in stanujoče v Trstu, tudi če niso pristojne semkaj; ako ne bi bilo vrednih prosilk teh kategorij, potem tudi 4. tujke, ki niso niti rojene v Trstu niti pristojne semkaj, samo da dokažejo, da so najmanj 5 let nepretržno bivale v Trstu. — Prošnje za dote je treba s potrebnimi dokumenti vred vložiti do 31. t. m. pri zapisniku na mestnem magistratu.

Princesinja — nuna. V kratkem vstopi v Graški samostan benediktin 20letna princesinja Henrieta Lichtenstein, hči konservativnega poslanca kneza Alojzija Lichtensteina, ter se takó odpove vsemu posvetnemu sijaju.

Gledališke stvari. Pod tem naslovom nam pišejo iz Ljubljane: Odkar je obiskal potres naše mesto, nastala je nekaka stagnacija v vseh strokah. Tudi pri odboru našega dram. društva je vse potihnilo. Druga leta so se počitnice uporabljale za učenje novih iger in za razne druge priprave. Letos je pa vse mirno. Nihče se ne zveni za prihodnjo sezono, ali se bo sploh kaj igralo ali ne. Sicer je res naša dež. gledališče vsled potresa precej bilo poškodovano in se iz tega vzroka ni moglo pričeti s študiranjem tako kakor druga leta; vendar bo pa kmalu popravljeno in se lahko prično v njem poskuša. Zaradi tega bi bilo vendar potrebno, da bi odbor, akopram mu je že minolo poslovno leto, dokler se ne konstituirajo novi, preskrbel vse potrebno: poskrbel za izvršne igre in za prestave dobrih iz drugih slovestev, naredil pogodbe z igralci in kar je še drugega treba.

Pri nas se igralci (domačini) tako malo upoštevajo, da jih odbor niti ne povpraša, so-li voljni igrati še drugo sezono ali ne, kot bi bila od njih najmanj odvisna usoda slovenskega gledališča. Naj bi pomnili mero-dajni krogi, da brez igralcev ni mogoče nobeno gledališče, torej tudi naše ne, akoprem so vsi pogoji tukaj. In kakó malo mladih močij imamo, ki kažejo nekaj daru za dram. umetnost, in še te naj izgubimo vsled nemarnosti merodajnih krogov.

Treba nam je pa vedno skrbeti za nov naraščaj. Da ga dobimo, treba nam je dobro urejene dramatične šole, v katero pa naj bi se vsprejemali le taki, ki so v resnici zmožni za oder, in potlej bi ne mučili nesposobneži občinstva in kazili celih predstav, kakor se je opazilo v minoli sezoni pri večih predstavah. Šola pa naj se izroči možu, ki je v resnici zmožen tega posla. Z vsem tem je pa treba skoraj pričeti, ker „čas je drag“, in ravno v tem času imajo igralci največ svobodnega časa za učenje.

Čaka pa odbor še opera, katero bode tudi treba gojiti, če ne bolje, vsaj, v toliki meri kot minolo sezono. Kakor je znano, so tuje moči večinoma zapustile naš oder. Treba bo tedaj, ako se še ni zgodilo, angaževati novih močij. Med rojaki nam iz raznih virovkov ni mogoče dobiti potrebnih pevcev in pevk; treba bo tedaj zopet jih dobiti ali iz Češkega ali od drugod. Zaradi neznanja jezika je pa potrebno, da se takoj začno vaditi našega jezika in potlej pevske partije iz oper, ki se bodo pele. Treba je pa tudi pričeti s poučevanjem zbora v novih operah in to takoj, da kapelniku ne bode nedostajalo časa in se mu očitala po popolni njegovi nekrivdi počasnost.

Sedaj je čas za delo in ako se z marljivostjo prične, gotovo tudi ne izostanejo dobre posledice. Ako bode opera dobra in igre dobro naučene, tedaj bode tudi občinstvo izvrševalo svojo rodoljubno dolžnost, in odboru ne bode treba zopet tožiti o denarnem primankljaji, kakor letošnje leto. — To so dobrohotni nasveti, katere naj blagovolijo novi odbor kar najbrže izvršiti; naj se ne straši truda in dela: tu gre za prosveto narodovo na polji, ki še ni razoroženo in ravno zato si poštvovalni in razumni rodoljubje tukaj lahko pridobe zaslug za narod!

Iz Lonjerja nam pišejo: Tudi od tu Vam moremo poročati o nekem činu mestnih oblast, ki priča, kolí nestrpní so v narodnem pogledu naša mestna gospoda. Nekega tukajšnjega kamenoseka-delavca, ko je delal na tlaku v Trstu, so odpustili iz službe samo zato, ker je Slovenec in ker je član našega pevskega društva. Zatožili so ga bili namreč, da je obrekoval capovillo „e che ha parlato contro la nostra società „Concordia“. Pod to pretvezo so ga odpustili; ne vemo pa, kaj so hoteli doseči s tem: ali da pojde siromak beračiti, ali pa hočejo, da bi se klavnal od Herodeža do Kajfeza in slednjič do Pilata Mauronerja. Gotovo pa je, da si je moral dobro posladiti jezik oni, ki je ovajal siromaka. Sram ga bilo! Preznačilno pa je dejstvo, da so mu obljubili, da ga vsprejmejo zopet na delo, kakor hitro prinese dobro spričala od — cikorijske, ali po naše rečeno: ako postane izdajca svojega rodu!

Angelj varuh. Minoli terek popoldne padel je 4 in pol letni Evgen Cesarček raz

ogradio ob stopnicah v V. nadstopju hiše št. 1 v ulici S. Giovanni in pritičje, kakor smo sporočili v našem listu v izdanju za 16. t. m. Povedali smo tudi, da je otrok v strašnem padcu priletel na dve plinovi svetilki, moleči iz zidu posamičnih nadstopij in da je ta okolnost ublažila silo padca iz vrtočlave višočine. Zares, tega otroka je čuval angelj varuh, kajti včeraj izjavil je zdravnik, da ni nikakoršne nevarnosti več za otroka. Srečna mati!

Dragocena leva. Pred palačo kitajskega cesarja v Pekingu stojita že od prastarih časov dva leva iz čistega zlata. Umevno je, da stiti te dve „zverini“ neprecenljive vrednosti. Ko je prišla 1860. leta angleško-francoska vojska do Pekinga, pobarvali so Kitajci leva s sivo barvo; evropejci so si mislili, da sta kipa iz bronze, ter ju pustili v miru. Ko pa so se nedavno pripravljali Japonci na pot v Peking, ukazal je kitajski cesar spraviti dragocena leva hitro v varnost. Te dni pa so ju postavili zopet na njiju staro mesto, ker je sklenjen mir, in levoma torej ne preti več nevarnost.

Assicurazioni Generali. Dne 11. t. m. imela je ta zavarovalna družba svoj letošnji redni občni zbor pod predsedništvom barona Josipa Morpurga. Tem povodom je družba obelodanila svoje letno poročilo, račun in bilanco za leto 1894, iz katerih posnemamo te-le številke: Na škodah po požaru izplačala je družba to leto 7,968.649 gld. 81 nč. (proti 7,857.612 gld. 79 nč. v letu 1893.), pozavarovanj bilo je za 3,411.296 gld. 48 nč. (proti 3,332.203 gld. 79 nč. leta 1893.) Čisti inkaso pozavarovanj je bil 4,557.353 gld. 33 nč. (proti 4,625.409 gld. leta 1893.), na katero svoto je družba plačala ali stavila v rezervo za izplačila pozavarovalcem 3,218.700 gld. 76 nč., v rezervo za slučajne izgube pa 2,614.959 gld. 89 nč. — V oddelku zavarovanja življenja narasla je zavarovana glavica v tem letu na 21,013.427 gld. 42 nč., celokupna zavarovana glavica je znašala dne 31. dec. 1894. l. 169,929.625 gld. 03 nč. — Zaklad tega oddelka bil je dne 31. decembra 1893. leta 39,757.609 gld. 91 nč.; koncem leta 1894. pa 43,200.401 gld. 59 nč. Izplačala je družba zavarovalnine na življenje tekom leta 1894. — 9,737.614 gld. 48 nč., od svojega početka pa do 31. decembra 1894. (LXIII. leto) izplačala je družba zavarovalnine na življenje 272,139.320 gld. 99 nč. — Nepremičnine družbe so vredne 5,574.600 gld. —; skupni dobiček v upravnem letu 1894. je bil 818.536 gld. 92 nč., kateri se je razdelil tako-le: 5000 gld. uradnišk. boln. zakladu; 150.000 gld. zakladu za izplačevanje dividende v zlatu; 56.669 gld. 16 nč. plača ravnateljstva in upravnistva; 147.000 gld. redne dividende po 99 gld. 40 nč. na delnico 453.000 gld. izredne dividende po 90 gld. 60 nč. na delnico, 6.867 gld. 76 nč. se je preneslo na novi račun. Torej pride to leto na vsako delnico, (akcijo) dividende 120 gld. v zlatu ali 300 frankov, kateri se izplačujejo od 13. t. m. naprej pri družbenih blagajnicah. — Bolniški zaklad uradnikov imel je z 31. dec. 1894. saldo 651.729 gld. 60 nč. Jamčevni (garancijski) zaklad pa iznaša 58,071.673 gld. 84 nč.

Sodnijsko. Dne 5. februarja t. l. spri se je 40letni kmet Josip Gavresič v selu Sv. Antona pri Kopru s svojim bratom Ivanom. Med bratoma je že stara jeza zaradi gmotnih interesov. Takó sta se začela tudi omenjenega dne psovati drug drugega, h krati je Josipu prekipela jeza, pograbil je poleno in udaril z njim svojega brata dvakrat po glavi. Ko je videl, da se je brat zgrudil vsled udarcev, je pobegnil. Ivan Gavresič ležal je brez zavesti, iz rane na glavi mu je curila kri. Ljudje so priskočili ranjenemu v pomoč, in ta se je kmalo zavedel. Zdravnik je izjavil, da je jedna rana nevarna, druga pa lahke naravi. Ranjeni je ozdravel. Proti njegovemu bratu vršila se je včeraj razprava pred tukajšnjim sodiščem. Obtoženec se je izgovarjal, da ga je brat napadel prvi, on da se je le branil ter da ni nameraval storiti svojemu bratu kaj zlega. To trditve pa so ovrgle priče. Z ozirom na razburjeno duševno stanje, v katerem je bil Josip Gavresič takrat, ko se je prepiral z bratom, obodilo ga je sodišče le na 2 mesečno ječo. — 40letni kamnosek Ivan-Marija Škrl z Grete stal je včeraj pred sodiščem, obtožen težkega telesnega poškodovanja. Dne 11. februarja t. l. prišla sta namreč na njegovo stanovanje

brata Josip in Ivan Erfolja, oba pijana. Tam sta razgrajala in pevala Škrlovo ženo in njegovo sestro. Škrl je ukazal pijanima, da naj se spravita iz hiše; Ivan Erfolja se je obotavljal, na kar mu je zasolil Škrl par zausnic, in to krepko dokazilo je prepričalo Ivana toliko, da se je skobacal iz hiše. Josip Erfolja je začuden gledal ta prizor; njega sta ženski in Škrl prijeli za roki in ga po lahko spravili pred vrata. Brata sta opotekaje se proti domu. Ko se je drugo jutro probudil Josip Erfolja, imel je zlomljeno desno ključnico. Nikakor si ni mogel raztolmačiti, kje se je tako poškodoval. Ker pa se mu je nekaj sanjalo, da je bil pri Škrlu nekaj pretep, mislil si je, da ga je udaril Škrl. Takó je prišel ta pred sodišče. Ker pa sti potrdili s Škrlom tudi ženski, da se le-ta Josipa Erfolje niti dotaknil ni in ker je prav lahko mogoče, da je pijani Josip kje padel, ne da bi se spominjal na to, rešilo je sodišče Iv.-M. Škrila obtožbe.

Policijsko. Ofic. g. Tiz je sinoč prijel 26letnega malopridneža Antona Tavčarja iz Ivanigrada pri Komnu, kateri je bil pred kakimi dvema meseci že v drugič pobegnil iz Ljubljanske prisilne delavnice. Pri ujetem begunu so našli 5 vetrihov, dleto, pilo, kladvo in komad sveče. Tavčar je na kratko priznal, da je prišel v Trst le s tem namenom, da krađe, baš isto neč da je hotel ne-kje ulomiti. — 26letnega čevljarja Ivana Ukmarja so zaprli, ker se je vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tu. — Organi policijskega komisarijata v ulici Scussa so pri-jeli pekovske pomočnike: 19letnega Jakoba Blasetticha, 19letnega Marcela Lapietra, oba iz Vidma na Laškem in 18letnega Petra Pesca iz Roviga, ker so se brez posla in imetja klatarili po Trstu. — 33letnega dninarja Karla J. iz Trsta so zaprli, ker je ukradel mizarju Uršiču komad mahagonjevega lesa, vreden 20 gld. — Bivšega odvetniškega pisarja Ivana B. so zaprli, ker je ukradel odvetniku dr. Zencovihu iz zaprte pisalne mize 80—90 gld. v gotovem denarju, potem pa še s ponarejenimi pobotnicami iztirjal pri raznih strankah okolo 80 gld.

„Slovanski Svet“. 20. št. od 18. maja, ima naslednjo vsebino: Pavel Josip Šafařík. Gospodar pa hlapec. Tolstega najnovejša povest. — Dacovska, (ruska pes. s tolmačenjem). — Dopisi. — Ogled po slovenskem svetu. — Književnost. — Objave.

„Slov. Svet“ se prodaja tudi po raznih tobakarnah v Trstu, in sicer št. po 8 kr.

Za turiste in jahače na distanco. Kakor smo doznali iz došlih nam polnooma avtentičnih poročil, rabijo odlični turisti in jahači še dalje časa pred in po napornih potih s velikim uspehom Kwisde fluid proti protinu. Kwisde fluid proti protinu ima, kakor nam baš javljajo, to lastnost, da stori milico človeškega trupla vporne in vstrajne, takó, da morete največje napore lahko premagati. Z drugo strani to sredstvo onemogoči milico popolnoma otipli, odpravi viruznost in vse bolečine, nastave vsled prevelikega napora. Za pešce in jahače je ta migljaj, ki nam je došel od strokovnjakov, gotovo velike vrednosti.

Najnovejše vesti.

Dunaj 18. Uradni list objavlja ročno pismo cesarja grofu Kalnokyju, v kojem izraža vladar svoje obžalovanje, da se mu ni izpolnila želja, da bi Kalnoky ostal na svojem mestu. Cesar zagotavlja Kalnokyja, da obdrži v hvaležnem spominu odlično službovanje odstopivšega ministra.

Dunaj 13. Grof Goluhowski je položil danes prisego v roko cesarjevo kot minister za vnane stvari, na kar ga je cesar vspejel v privatni avdijenci.

Dunaj. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o osebnem dohodninskem davku. Vsprejela sta se §§ 172 in 175.

Gradec 18. Listi javljajo, da pride cesar po Binkošti v Gradec, kjer se bode mudil dva dni.

Rim 18. Odstop grofa Kalnokyja je napravil v vatikanu velikansko vtis. Menijo, da se nuncij Agliardi ne bode mogel vzdržati.

Peterburg 18. Mesto Brest-Litovsk je pogorelo popolnoma. Pri požaru je poginilo 30 ljudi.

Tientsin 17. Kitajski vojaki v Čang-haj-Tvangu so se uprli in plenijo mesto. Prebivalci beže.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo se najiskrenejše zahvaljuje glavnomu društvu „Triški Sokol“ na blagohotnem prepuščenju dvorane za obdrževanje občnega zbora „Delalskega podp. društva“.

V Trstu dne 18. maja 1895.

Predsedništvo:

„Delalskega podpornega društva“.

Trgovinsko brojavke.

Eudajpeta. Platenca za jesen 7.40—7.41. Platenca za maj-juni 1895 7.38 do 7.40 (trava za jesen 6.52—6.57 BA za jesen 6.12 6.14 Kuruz za maj-juni 6.55-6.57, za juli-avgust 6.78—6.80)

